

KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Teksty kultury i polskie życia artystyczne 1863-1918
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	„Cultural texts” and Polish artistic life 1863-1918
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	literaturoznawstwo
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	prof. dr hab. Beata Obsulewicz-Niewińska
---	--

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	15	VI	1
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Ogólna orientacja w kulturze, przede wszystkim literaturze i sztuce, XIX wieku
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Poszerzenie i pogłębienie znajomości problematyki społeczno-artystycznej XIX wieku w Polsce w kontekście kultury Europy tego czasu.
Zwrócenie uwagi na związki sztuki (sc. literatury) z życiem społeczno-obyczajowym w realiach Polski XIX wieku.
Pogłębienie umiejętności analizy i interpretacji małych próz pozytywizmu i Młodej Polski w kontekście historycznoliterackim.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna propozycje periodyzacyjne dla literatury i kultury polskiego realizmu i naturalizmu (pozytywizmu), charakteryzuje najważniejsze prądy literackie i kulturowe tej epoki oraz typowe dla nich konwencje literackie, zna konteksty historyczne i kulturowe potrzebne dla zrozumienia literatury polskiego pozytywizmu i modernizmu	K_W17, K_W18
W_02	Student rozumie przyczyny i przebieg zmian historycznoliterackich raz przemian obyczajowych i społeczno-politycznych w dobie pozytywizmu i modernizmu	K_W21
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do krytycznej oceny oraz pogłębiania swojej wiedzy na temat literatury i kultury okresu pozytywizmu i modernizmu oraz swoich kompetencji analityczno-interpretacyjnych w tym zakresie	K_K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Mała proza/short story/novela/opowiadanie – terminologia w świetle poetyki historycznej 2. Twórczość wybitnych nowelistów polskich publikujących w latach 1863-1918 3. Mimesis i kreacja – literatura a życie społeczne. Postulaty pozytywistów i młodopolan a realia życia polityczno-społecznego w XIX i XX wieku. 4. Postać i twórczość Marii Konopnickiej - miejsca, fakty, dzieła. 5. Problematyka emancypacji kobiet – <i>Panna Florentyna</i> 6. Przemoc w rodzinie i wzór życia rodzinnego - <i>Józefowa, Maryśka</i> 7. Opieka społeczna – <i>Banasiowa, U źródła, Na werandzie, Miłosierdzie gminy</i> 8. Umieranie i życie w rodzinach niepełnych – <i>Dziady, Martwa natura Dym</i> 9. Dzieci i ich kształcenie – <i>Józik Srokacz, Ksawery, Nasza szkapka</i> 10. Księża i świat duchownych – <i>Nokturn drugi</i> 11. Ekologia i świat zwierząt – <i>Ultimus</i>

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	wykład konwersatoryjny	obserwacja	protokół
W_02	wykład konwersatoryjny	obserwacja	protokół

KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	dyskusja	obserwacja	raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

1. Obecność studenta na zajęciach - 50 %
2. Udział w dyskusji – 50 %

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	15

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<ul style="list-style-type: none"> • M. Konopnicka, <i>Nowele</i>, t. I-II, oprac. A. Brodzka, Warszawa 1967. • Brodzka, <i>O nowelach M. Konopnickiej</i>, Warszawa 1958. • M. Konopnicka, <i>Listy do synów i córek</i>, oprac. L. Magnone, Warszawa 2010. • L. Magnone, <i>M. Konopnicka. Lustra i symptomy</i>, Warszawa 2011. • K. Bartoszyński, M. Jasińska-Wojtkowska, S. Sawicki, <i>Nowela, opowiadanie, gawęda: interpretacje małych form narracyjnych</i>, Warszawa 1979.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> • E. Freedgood, <i>Idee w rzeczach: ulotne znaczenia powieści wiktoriańskich</i>, przeł. A. Al-Araj, K. Deja, E. Koziółkiewicz, Warszawa 2017. • B. Obsulewicz-Niewińska, <i>„Nieobałamucona wrażliwość”. Pisarze pozytywizmu o filantropii i miłosierdziu</i>, Lublin 2009. • H. Ratuszna, <i>„Błysk obrazu”: z zagadnień krótkich form narracyjnych w literaturze Młodej Polski</i>, Toruń 2009. • T. Sobieraj, <i>Kulturowy model dziewiętnastowieczności</i>, „Wiek XIX. Rocznik Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza” 2008, s. 19-38. • J. Ławski, <i>„Trochę dzika...” Granice i przekroczenia Marii Konopnickiej</i>, https://www.anthropos.us.edu.pl/anthropos8/texty/lawski.htm • B. Bobrowska, <i>Konopnicka na szlakach romantyków</i>, Warszawa 1997. • <i>Miejsca Konopnickiej. Przeżycia - pejzaż - pamięć</i>, red. T. Budrewicz, M. Zięba, Kraków 2002. • <i>Czytanie Konopnickiej</i>, pod red. O. Płaszczewskiej, Kraków 2011.

